

Nota van toelichting

Algemeen deel van de nota van toelichting

1. Inleiding

Met dit wijzigingsbesluit wordt een aantal artikelen van het Besluit Jeugdwet gewijzigd zodat de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd (hierna: SKJ), beheerder van het Kwaliteitsregister Jeugd (de beroepsregistratie van hbo- en wo-jeugdprofessionals), in staat wordt gesteld haar bestuursstructuur te wijzigen naar een Raad van Toezicht-model (hierna: RvT-model).

2. Hoofdpijnen

2.1 Aanleiding

Het Besluit Jeugdwet regelt de bestuursstructuur van de SKJ. De leden van het bestuur van de SKJ worden thans ingevolge artikel 5.3.1 van het Besluit Jeugdwet benoemd op voordracht van de drie aangesloten beroepsverenigingen (momenteel de Beroepsvereniging van professionals in sociaal werk, het Nederlands Instituut van Psychologen en de Nederlandse Vereniging van Pedagogogen en Onderwijskundigen).

In de praktijk heeft deze voordracht veelal geleid tot benoemingen van jeugdprofessionals die hun bestuursfunctie vervullen naast hun dagelijkse werkzaamheden, in plaats van professionele bestuurders met (ook) financiële, bestuurlijke, juridische of personele expertise. Als gevolg daarvan heeft het bestuur in de praktijk veel van haar taken gedelegeerd aan de directeur.

Het bestuur van de SKJ is de afgelopen jaren tot de conclusie gekomen dat deze werkwijze niet meer past bij de huidige omvang en complexiteit van de taken van de SKJ (anno 2023 meer dan 50 medewerkers en ca. 60.000 geregistreerde professionals). Het bestuur van de SKJ heeft daarom aangegeven over te willen gaan naar een professioneler bestuur en een RvT-model. Daarnaast sluit een RvT-model beter aan bij de Governancecode Zorg.

Een stichting met een RvT-model bestaat uit een bestuur en een raad van toezicht. Het bestuur, bestaande uit de directeur-bestuurder(s), is belast met het besturen van de stichting en draagt ook de bestuurlijke verantwoordelijkheid. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het interne toezicht op het bestuur en geeft advies aan het bestuur. Ook is zij de werkgever van het bestuur.

Om de SKJ in staat te stellen hun bestuursstructuur te wijzigen naar een RvT-model, is het nodig het Besluit Jeugdwet aan te passen.

2.2 Wijziging naar Raad van Toezicht-model

De voorgestelde wijzigingen van de artikelen 5.3.1 tot en met 5.3.3 van het Besluit Jeugdwet sluiten aan bij de hierboven beschreven praktijk en regelen dat de bestuursstructuur van de SKJ kan worden gewijzigd naar een RvT-model.

Daartoe wordt geregeld dat de SKJ verplicht is in de statuten op te nemen dat het intern toezicht zal worden uitgeoefend door een raad van toezicht bestaande uit vijf leden.

Zoals in de vorige paragraaf vermeld, bepaalt artikel 5.3.1, eerste lid, van het Besluit Jeugdwet thans dat de leden van het bestuur worden benoemd op voordracht van beroepsverenigingen. Met voorgestelde wijziging wordt die eis vervangen door de eis dat één van de leden van de raad van toezicht wordt benoemd op voordracht van beroepsverenigingen. Op die manier wordt de betrokkenheid van beroepsverenigingen behouden. De overige leden van de raad van toezicht worden door de raad van toezicht zelf benoemd op grond van hun expertise en toezichthoudende kwaliteiten. De wijze van benoeming van het bestuur wordt voortaan geregeld door de statuten van de SKJ.

Bovenstaande structuur zal leiden tot professionele(re) bestuurders en toezichthouders met de juiste kwaliteiten en financiële, juridische of personeelsmanagement expertise.

3. Verhouding tot nationale regelgeving

De voorgestelde wijzigingen passen binnen de eisen die Titel 6 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek stelt aan het bestuur en de raad van toezicht van een stichting.

4. Voorhang en publicatie in de Staatscourant

Gelet op artikel 4.1.5, derde lid, van de Jeugdwet is het ontwerp van dit besluit in de Staatscourant bekendgemaakt waarbij aan een ieder de gelegenheid is geboden binnen vier weken na de dag waarop de bekendmaking is geschied, wensen en bedenkingen ter kennis van Onze Ministers te brengen. Gelijktijdig met deze bekendmaking is het ontwerp aan de beide kamers der Staten-Generaal overgelegd.

5. Advies en consultatie

Over dit voorstel heeft informeel afstemming plaatsgevonden met de SKJ en met de beroepsverenigingen. De SKJ heeft aangegeven dat dit voorstel goed aansluit bij hun eigen voornemen om de bestuursstructuur aan te passen naar een RvT-model. De drie beroepsverenigingen hebben aangegeven dat zij hier geen principiële bezwaren tegen hebben, maar zij hebben daarbij als voorwaarde gesteld dat de SKJ zich dan moet verplichten om af te zien een inhoudelijke beoordeling van de toekomstige voorstellen van de beroepsverenigingen voor de wijziging van (her)registratie-eisen. De beroepsverenigingen zijn van mening dat hun positie in een RvT-model met de voordracht van één lid anders niet meer afdoende geborgd wordt. De SKJ zou volgens de beroepsverenigingen de toekomstige voorstellen dan alleen nog maar op uitvoerbaarheid mogen toetsen. De zorg van de beroepsverenigingen wordt niet gedeeld; zo is de SKJ in de afgelopen jaren zelden afgeweken van de door de beroepsverenigingen voorgestelde wijzigingen. Daarbij wordt het niet wenselijk geacht dat de SKJ geen toets zou mogen doen op voorstellen van de beroepsverenigingen, want daardoor kan de SKJ niet voldoen aan de eisen die het Besluit Jeugdwet aan de SKJ stelt. Verder is de SKJ een zelfstandige, onafhankelijke stichting die dient te voorzien in een bepaalde mate van maatschappelijke gedragenheid van de registratie-eisen. Beroepsverenigingen zijn daarentegen enkel verantwoording verschuldigd aan de eigen leden. Bovendien betekent een voordracht voor bestuurslid ook niet dat het SKJ geen eigenstandig oordeel zou mogen vormen. Een bestuurslid vervult zijn functie immers zonder last en ruggespraak. Voorts blijft betrokkenheid van de beroepsverenigingen gewaarborgd door de voordracht van één van de leden van de raad van toezicht.

6. Overgangsrecht en inwerkingtreding

Het beoogde moment van inwerkingtreding van dit wijzigingsbesluit is 1 juli 2024. Overgangsrecht is niet noodzakelijk. De SKJ bereidt zich reeds voor op de aanstaande wijziging en kan de wijziging tussen moment van publicatie en inwerkingtreding doorvoeren.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel I

Onderdeel A

Artikel 5.3.1, eerste lid

Dit onderdeel betreft de verplichting van de registerstichting om in de statuten te regelen dat het intern toezicht op de registerstichting wordt uitgeoefend door een raad van toezicht. Deze verplichting is nodig om de bestuursstructuur van de registerstichting als een RvT-model vorm te geven. Het artikel bepaalt dat de raad van toezicht uit vijf leden bestaat.

Artikel 5.3.1, tweede lid

Doordat de bestuursstructuur van de registerstichting wordt vormgegeven als een RvT-model komt daarmee de eis te vervallen dat het bestuur wordt benoemd op voordracht van beroepsverenigingen. Uit het tweede lid volgt nu dat één van de vijf leden van de raad van toezicht wordt benoemd op voordracht van beroepsverenigingen waarbij beroepsbeoefenaren zijn aangesloten die relevant zijn voor de beroepsuitoefening in het jeugddomein. De overige vier leden van de raad van toezicht worden door de raad van toezicht zelf benoemd.

Artikel 5.3.1, derde lid

Uit artikel 5.3.1, tweede lid, volgt dat één van de leden van de raad van toezicht wordt benoemd op voordracht van beroepsverenigingen. Dit zijn thans de Beroepsvereniging van professionals in sociaal werk, het Nederlands Instituut van Psychologen en de Nederlandse Vereniging van Pedagogogen en Onderwijskundigen. In de statuten van de registerstichting moet de mogelijkheid bestaan voor andere beroepsverenigingen om aangewezen te worden als beroepsvereniging die ook gerechtigd is tot een voordracht van een van de leden van de raad van toezicht.

Onderdeel B

Artikel 5.3.2

Hiermee wordt geregeld dat de eis dat de leden van het bestuur, dan wel leden van andere organen van de registerstichting geen functies vervullen die onverenigbaar, strijdig zijn of strijdig kunnen zijn met de belangen of doelstellingen van de registerstichting ook geldt voor de leden van de raad van toezicht.

Onderdeel C

Andere beroepsverenigingen kunnen worden aangewezen met als gevolg dat zij gerechtigd zijn tot een voordracht van één van de leden van de raad van toezicht. Uit dit onderdeel volgt dat de raad van advies het recht heeft hierover een advies uit te brengen.

Onderdeel D en E

Beide onderdelen betreffen geen inhoudelijke wijziging.

Artikel II

Dit artikel bepaalt dat het besluit aanpak meervoudige problematiek sociaal domein in werking treedt op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Deze toelichting wordt ondertekend mede namens de Minister voor Rechtsbescherming,

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,